

Posudek oponenta disertační práce

Vysoká škola: Univerzita Palackého v Olomouci

Fakulta: Právnická fakulta

Katedra: Katedra soukromého práva a civilního procesu

Obor: Občanské právo

Disertant: JUDr. Iveta Talandová

Název DP: Hmotněprávní a procesní aspekty vydědění

Oponent: doc. JUDr. Kateřina Ronovská, Ph.D.

I.

Výsledky práce

Vybrané téma práce bylo zvoleno vhodně, neboť jde o téma, které dosud nebylo po rekodifikaci soukromého práva (a v zásadě ani před ní) v české odborné literatuře dostatečně podrobněji rozpracované.

Autorka zvolené téma uchopila tvořivě s osobním zaujetím pro jí zvolenou specifickou problematiku.

Výsledkem je práce, která je zpracována kvalitně, jak po stránce metodologické a obsahové, tak i stránce formální.

II.

Aktuálnost zpracovaného tématu

Rekodifikace soukromého práva s sebou přinesla do oblasti dědického práva mnohé nejen obsahové, ale i paradigmatické změny, které se dotkly mj. i autorkou zpracovaného tématu. Rozsah těchto změn se v praxi teprve začíná projevovat v podobě prvních výkladových problémů i soudních sporů.

Proto lze považovat provedení důkladného a systematicky pojatého „základního výzkumu“ ohledně zvoleného tématu vydědění za přínosné. Oceňuji též, že se autorka zkoumanou problematikou zabývá jak v širších právně teoretických, tak i ryze praktických souvislostech.

Za vhodné považuji i to, že si autorka zvolila právě téma, kde se ukazuje „v plném světle“ problém, na který zadělala nevhodná „dvojkolejnost“ úpravy dědického práva v občanském zákoníku na straně jedné, a procesněprávní

úprava řízení o pozůstalosti obsažená v ZŘS, na straně druhé, které spolu „nesouzní“. Ve své práci na tento problém opakovaně naráží a snaží se pro praxi vyřešit a argumentačně podepřít udržitelná řešení situací, které nezdědky vznikají právě při aplikaci těchto dvou protichůdných úprav.

III.

Stručně k obsahu práce a náměty k diskusi

Jsem potěšena, že se autorka nakonec rozhodla téma své práce zúžit pouze na hmotněprávní a procesněprávní aspekty vydědění. Tím došlo k vhodnému „vybalancování“ práce po obsahové stránce. Text navíc vhodně obohatila o některé další právně teoretické a komparativní souvislosti.

Práce je přehledně rozčleněna (včetně Úvodu a Závěru) do 6 Kapitol. První kapitoly jsou věnovány vymezení tématu, širšímu rámci tématu mezigeneračního majetkového nástupnictví a významu autonomie vůle v dědickém právu, dále pak výzkumným otázkám a metodologii práce. Následující kapitoly rozpracovávají postavení nepominutelného dědice a především pak institut vydědění jak v hmotně tak procesněprávních souvislostech.

Závěrečné kapitoly autorka věnuje „obraně“ nepominutelného dědice při vydědění. Z jejího přístupu je tak patrné, komu při svých úvahách o dědickém právu trochu „straní“. Mám proto, jak s ohledem na základní koncepční přístup v dědickém právu (i úvahy v Úvodu práce), který preferuje autonomii vůle zůstavitele, drobnou pochybnost konzistentnosti uvažování autorky v tomto ohledu. **Proto navrhuji, aby byl právě tento koncepční přístup diskutován při ústní obhajobě.**

IV.

Formální stránka

Po formální stránce je posuzovaná disertační práce vyhovující. Je psána čtivě, komunikativně (až na drobné překlepy) spisovným odborným jazykem, přičemž její rozsah je úměrný danému druhu závěrečné práce a náročnosti zvoleného tématu. Použité prameny autor v textu řádně cituje.

Jazyková úroveň práce tak vyhovuje formálním požadavkům, které jsou běžně kladeny na tento druh prací v českém právním prostředí.

V. Závěry

Disertační práce obsahuje původní výsledky zpracování tématu z oblasti dědického práva (vydědění) a to na úrovni, která odpovídá publikačnímu standardu. Celkově hodnotím práci jako zdařilou a nemám k ní (až na drobné výhrady výše) výhrady.

Jsem ráda, že autorka opustila ambici postihnout vyčerpávajícím způsobem postavení nepominutelného dědice, a věnovala se dílčímu tématu vydědění, které považuji za kvalitně zpracované. Z toho, co autorka napsala, je patra schopnost autorky jít skutečně „pod povrch“ věcí.

Na základě shora podaného zhodnocení jsem dospěla k závěru, že posuzovaná práce splňuje obsahové i formální požadavky kladené na disertační práci, a proto ji

doporučuji k obhajobě.